

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový zákon o zbraních a střelivu

Počátkem nového roku nabyl účinnosti nový zákon o zbraních a střelivu č. [90/2024](#) Sb., který nahradil dosavadní právní úpravu vymezenou zákonem č. [119/2002](#) Sb. Tento krok přináší řadu důležitých změn, které se dotýkají jak držitelů zbrojních průkazů, tak i podnikatelů v oblasti zbraní a střeliva. Mezi klíčové cíle zákona patří především snížení administrativní zátěže pro stát, ale také zavedení přísnějších pravidel pro držitele zbrojních licencí a zajištění větší transparentnosti při nakládání se zbraněmi a střelivem.

Snížení administrativní zátěže má být dosaženo především **digitalizací dokladů**. Fyzické doklady již nejsou potřeba, což znamená, že veškerá oprávnění k držení zbraní a střeliva, ale také údaje o střelnicích, zkušebních komisařích a dalších subjektech, jsou nyní dostupné prostřednictvím **centrálního registru zbraní („CRZ“)**. K tomuto, již dříve existujícímu, informačnímu systému veřejné správy budou mají přístup nejen veřejné orgány, ale nyní i podnikatelé v oboru, kteří tak mohou přímo ověřovat oprávnění svých klientů či obchodních partnerů. Tato změna umožňuje, aby policejní síly mohly uvolněnou kapacitu věnovat intenzivnějšímu dohledu v terénu, jako je například kontrola střelnic či dodržování zákazu požívání alkoholu při manipulaci se zbraněmi.

Změna zbrojních průkazů ve zbrojní oprávnění

Jednou z nejvýznamnějších změn, které nový zákon přináší, je **nahrazení zbrojního průkazu (ZP) novým zbrojním oprávněním**. Dosavadní systém pěti skupin zbrojních průkazů byl zjednodušen do dvou hlavních forem oprávnění. **Obecné zbrojní oprávnění obsahově** nahradilo skupiny zbrojního průkazu A, B a C, zatímco **rozšířené zbrojní oprávnění** zahrnuje všechny skupiny, tedy i D a E.

Pro dosavadní držitele zbrojních průkazů je tu však dobrá zpráva: nemusí o svá oprávnění znovu žádat. Jakmile nový zákon nabyl účinnosti, **skupiny ZP se automaticky transformovaly** na příslušná zbrojní oprávnění. Například, pokud osoba byla držitelem ZP skupiny A, B nebo C, získala od nového roku obecné zbrojní oprávnění. Pokud držitel vlastnil ZP skupiny D nebo E, získal tak rozšířené zbrojní oprávnění.

Změna se projeví i v pravidlech **zkoušky odborné způsobilosti**. V teoretické části je pro žadatele o rozšířené oprávnění nyní nutné odpovědět správně alespoň na 28 z 30 otázek, zatímco pro žadatele o obecné oprávnění stačí 26 správně zodpovězených otázek. Při střelbě v rámci praktické části zkoušky se žadatelé budou muset trefit do terče alespoň osmkrát (pro rozšířené oprávnění) nebo šestkrát (pro obecné oprávnění), přičemž budou provádět 5 výstřelů z krátké kulové zbraně na 10 m a 5 výstřelů z dlouhé kulové zbraně na 25 m.

Druhá důležitá podmínka pro zbrojní oprávnění, vedle odborné způsobilosti, je **zdravotní způsobilost**, jejíž kontrola se zpřísnila. Lékařské posudky, které byly za minulého zákona platné po dobu 10 let, budou nově vydávány s pětiletou platností. Po uplynutí této lhůty bude držitel povinen si vyžádat nový posudek. Tento krok je reakcí na tragické incidenty z minulosti, jako byla střelba v Uherském Brodě či pražských Záběhlicích. Pokud držitel zbrojního oprávnění nebude schopen prokázat svou zdravotní způsobilost, nebo se k lékařské prohlídce nedostaví, policie mu zbrojní oprávnění odejme.

Vítanou změnou, řešící dřívější problém, je **zavedení zcela nového institutu hlavního a vedlejšího držitele zbraně**. Za předchozí úpravy docházelo k problematickým situacím, kdy držitel zbraně svěřil svoji zbraň jiné osobě bez dozoru. Typicky se mohlo jednat o rodiny s několika držiteli zbrojních průkazů sdílejícími jednu zbraň či například vypůjčení zbraně mezi přáteli. Ač obě osoby byly držiteli zbrojních průkazů, takové vypůjčení zbraně typicky představovalo přestupek. Nově se faktický vlastník, na kterého je zbraň v CRZ registrována, označuje jako hlavní držitel a ten má možnost nechat ke zbrani zapsat vedlejšího držitele. Vedlejší držitel pak bude moci vykonávat ke zbrani obdobná práva odvozená od hlavního držitele. Situace, kdy například manžel jako hlavní držitel nechá zapsat do CRZ druhého manžela, který pak sám navštíví s touto zbraní střelnici, nebude už nijak problematická.

Nové povinnosti podnikatelů

Nový zákon se dotýká i podnikatelů, jejichž činnost spočívá v nakládání se zbraněmi a střelivem. **Skupiny zbrojních licencí A-J byly nahrazeny třemi novými skupinami - ZL1, ZL2 a ZL3**, obdobným způsobem jako v případě zbrojních průkazů. Tedy staré skupiny A až E se mění ve skupinu ZL1 (vývoj, výroba, prodej, opravy a skladování zbraní) a staré skupiny F až J se mění ve skupinu ZL2 (ostraha, muzejnictví, kulturní a sportovní využití, výuka). Skupina ZL3 pak slouží pro jednorázové využití k některému z účelů obsažených v předchozích dvou skupinách.

Držitelé zbrojních licencí budou muset věnovat také větší pozornost **compliance**. Již starý zákon jim dával povinnost zavést vnitřní předpis, který stanoví pravidla pro používání, způsob evidence, uložení, výdej a příjem zbraní a střeliva a způsob bezpečného zacházení. Od roku 2026 bude muset tento vnitřní předpis navíc obsahovat například seznam provozoven, kde se nakládá se zbraněmi nebo střelivem, pravidla vedení soupisu zbraní a střeliva, způsob ustanovování a vymezení úkolů hlavního zbrojíře a každého dalšího zbrojíře a způsob zajišťování.

Součástí nové legislativy je i povinnost držitelů zbrojní licence zajišťovat pravidelná **školení osob**, které v rámci jejich činnosti nakládají se zbraněmi a střelivem. Tento proces musí být zaznamenáván v **CRZ**. Držitelé licencí mají teď rovněž povinnost **hlásit policii podezřelé převody zbraní a střeliva**, což je novinka v porovnání s dřívějším stavem, kdy taková povinnost proudila pouze z trestněprávních předpisů.

Spolu s rozšířením povinností podnikatelů se rozšiřuje i kontrolní pravomoc policejních orgánů. Nový zákon zejména řeší dříve spornou otázku a to **vstup policie do obydlí za účelem kontroly** držitele zbrojní licence, který v obydlí nakládá se zbraněmi v rámci své činnosti. Ač policie k tomu byla zmocněna již dříve díky § 7 zákona o kontrole, úprava tohoto oprávnění přímo ve starém zákoně o střelných zbraních chyběla. To pak vyvolávalo určitou právní nejistotu a nevoli „domácích“ podnikatelů ke zpřístupnění jejich obydlí ke kontrole. Nový zákon nyní tuto povinnost výslovně stanovuje a odstraňuje dřívější pochybnosti.

Další změny

I když kategorie zbraní zůstávají obsahově stejné, došlo ke změně jejich **označení**. Jedná se o krok k lepší přehlednosti, která kategoriím zbraní v předchozím zákoně chyběla. Dřívější Kategorie zbraní, které podléhají registraci, jsou nově označeny jako **R1 až R4**, kategorie zbraní podléhající pouze ohlášení jako **PO** a kategorie zbraní, které nevyžadují ani ohlášení, jako **NO**. Střelivo také dostalo nové označení a to **S1 až S4**.

Dále nový zákon řeší dvojkolejnost v oblasti **přeshraničního pohybu zbraní**, která v tomto dosud panovala. Zbrojní průvodní listy pro trvalý vývoz a dovoz, které byly dříve dostupné i běžným

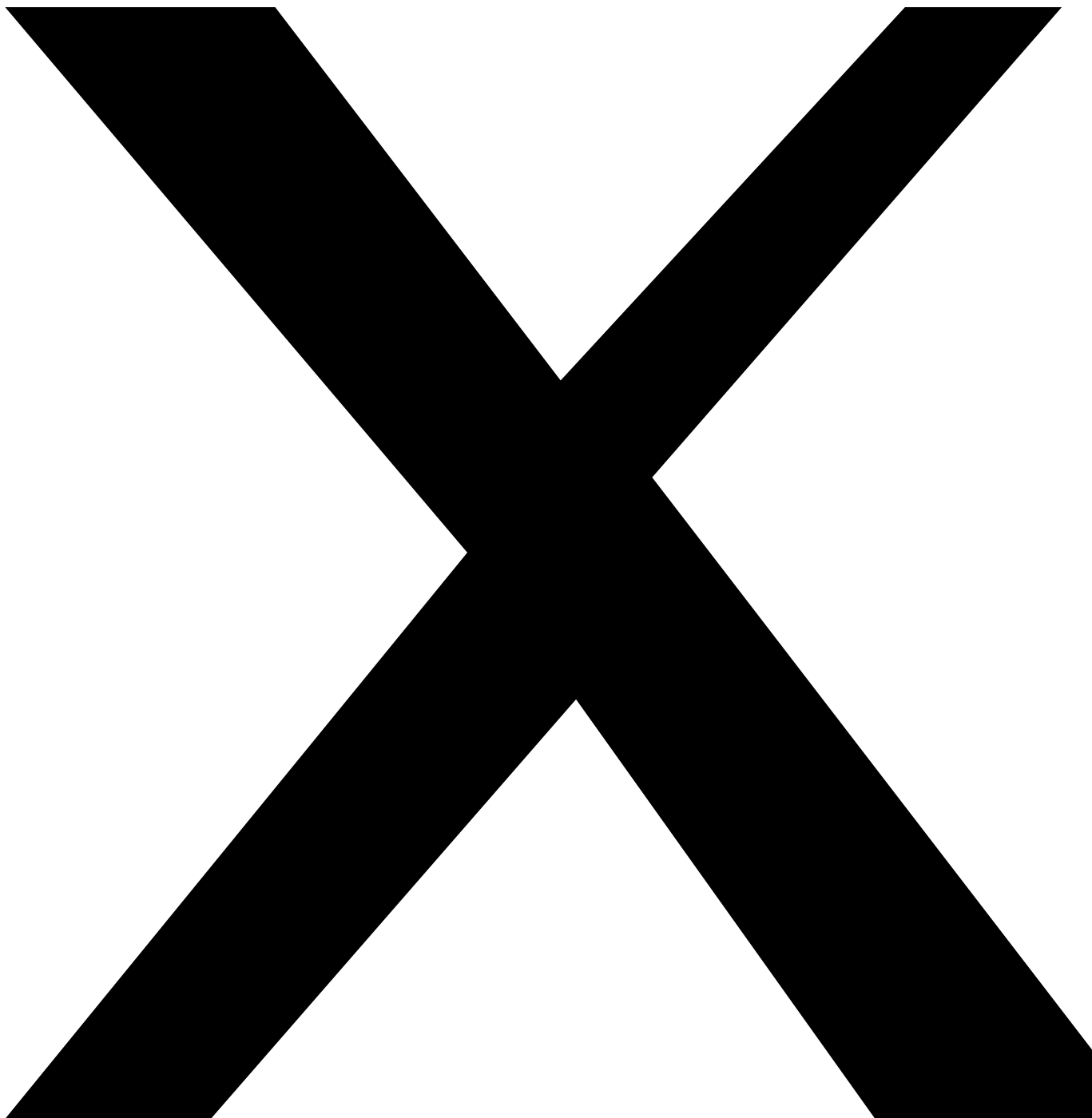
držitelům zbrojních průkazů, jsou od nového roku omezeny pouze na jednorázové použití. Vedle nich fungoval proces dle zákona o zahraničním obchodu s vojenským materiálem („ZZOVM“), jenž je primárně určen k trvalému přeshraničnímu pohybu zbraní. Zrušením průvodních listů trvalé povahy bude trvalý dovoz a vývoz bude možný pouze v režimu ZZOVM.

Mění se i **výčet regulovaných součástí zbraně**, který teď zahrnuje nejen hlavní součásti, ale i nadlimitní zásobníky či tlumiče. To pak má vliv na nakládání s těmito součástmi, a proto by jejich držitelé měli věnovat výčtu zvýšenou pozornost.

Závěr

Nakonec dodáváme, že od účinnosti nového zákona běží **šestiměsíční zbraňová amnestie**. Jedná se o období, po které mohou fyzické osoby beztrestně odevzdat policii nelegálně držené zbraně a jejich části či střelivo. Po předložení zbraně policie ověří, že zbraň není evidována jako kradená nebo použitá při trestném činu. Pokud tomu tak skutečně nebude, osoba, která zbraň předložila, může požádat o její zaevidování do CRZ a stát se jejím legálním držitelem, pokud zároveň bude mít příslušné zbrojní oprávnění. Po skončení této šestiměsíční lhůty bude držení neevidovaných zbraní opět sankcionováno.

Nový zákon o zbraních a střelivu přináší mnoho změn, které mají za cíl zlepšit bezpečnost, zjednodušit administrativu a zefektivnit práci státních orgánů, zejména cestou digitalizace. Zároveň představuje zákonné zakotvení nového základního lidského práva bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní dle čl. 6 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, přičemž je tento aspekt stále vyvažován zásadou, že vlastnictví zavazuje.

Mgr. Lenka Němcová
Advokátka a partnerka

Mgr. Ondřej Kaderka

[FORLEX s.r.o., advokátní kancelář](#)

28. října 3159/29
Ostrava 702 00

Tel.: +420 596 110 300
e-mail: info@forlex.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)